

2024/2019

12.8.2024

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ, EURATOM) 2024/2019

z 11. apríla 2024,

ktorým sa mení Protokol č. 3 o štatúte Súdneho dvora Európskej únie

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 256 ods. 3 a článok 281 ods. 2,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 106a ods. 1,

so zreteľom na žiadosť Súdneho dvora,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskej komisie ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) V súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2015/2422 ⁽³⁾ predložil Súdny dvor 14. decembra 2017 správu Európskemu parlamentu, Rade a Komisii o prípadných zmenách v rozdelení právomoci rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“). Podľa názoru Súdneho dvora vyjadreného v uvedenej správe nebolo v danom čase potrebné navrhovať zmeny v spôsobe rozhodovania o návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ. V tej istej správe však zdôraznil, že nemožno vylúčiť, že právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania v určitých osobitných oblastiach sa neskôr preniesie na Všeobecný súd, ak by návrhy na začatie prejudiciálneho konania predložené Súdnemu dvoru dosiahli taký počet a zložitost', že by bol tento krok nutný na riadny výkon spravodlivosti. Takéto prenesenie navyše zodpovedá vôli autorov Zmluvy z Nice, ktorí chceli posilniť efektívnosť súdneho systému Únie tým, že stanovili možnosť zapojenia Všeobecného súdu do prejednávania takýchto návrhov.
- (2) Podľa štatistiky Súdneho dvora sa tak počet prebiehajúcich prípadov prejudiciálnych konaní, ako aj priemerná dĺžka ich prejednávania zvyšujú. Keďže návrhy na začatie prejudiciálneho konania sa musia prejednať rýchlo, aby vnútroštátne súdy mohli zaručiť právo na účinný prostriedok nápravy, súčasnú situáciu treba riešiť. To súvisí nielen s vysokým počtom návrhov na začatie prejudiciálneho konania, ktoré každý rok prejednáva Súdny dvor, ale aj so značnou zložitost'ou a mimoriadne citlivou povahou narastajúceho počtu otázok predložených tomuto súdu. Na to, aby Súdny dvor mohol naďalej plniť svoju úlohu ochrany a posilňovania jednoty a vnútorného súladu práva Únie, a aby sa zabezpečila čo najvyššia kvalita rozhodnutí Súdneho dvora, v záujme riadneho výkonu spravodlivosti treba využiť možnosť stanovenú v článku 256 ods. 3 prvom pododseku ZFEÚ a preniesť na Všeobecný súd právomoc prejednávať návrhy na začatie prejudiciálneho konania a rozhodovať o nich podľa článku 267 ZFEÚ v osobitných oblastiach ustanovených štatútom Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „štatút“).
- (3) Prenesenie časti právomoci rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania na Všeobecný súd by malo umožniť Súdnemu dvoru venovať viac času a zdrojov preskúmaniu najzložitejších a najcitlivejších návrhov na začatie prejudiciálneho konania a v tomto rámci posilniť dialóg s vnútroštátnymi súdmi, okrem iného lepším využitím mechanizmu stanoveného v článku 101 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ktorý mu okrem vyjadrení alebo písomných pripomienok oprávnených subjektov uvedených v článku 23 štatútu tiež umožňuje požiadať vnútroštátny súdny orgán o vysvetlenie v lehote stanovenej Súdnym dvorom.
- (4) V tejto súvislosti a keďže sa od Súdneho dvora čoraz viac vyžaduje, aby v prejudiciálnych konaniach rozhodoval o otázkach ústavnej povahy alebo otázkach súvisiacich s ľudskými právami a Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), by sa mala posilniť transparentnosť a otvorenosť súdneho konania. Na tento účel a bez toho,

⁽¹⁾ Stanovisko zo 14. marca 2023 (COM(2023)0135).

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 27. februára 2024 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 19. marca 2024.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2015/2422 zo 16. decembra 2015, ktorým sa mení Protokol č. 3 o štatúte Súdneho dvora Európskej únie (Ú. v. EÚ L 341, 24.12.2015, s. 14).

aby bolo dotknuté nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ⁽⁴⁾, by sa štatút mal zmeniť tak, aby sa stanovilo, že vyjadrenia alebo písomné pripomienky predložené oprávneným subjektom uvedeným v článku 23 štatútu by sa mali zverejniť na webovom sídle Súdneho dvora Európskej únie v primeranej lehote po skončení prípadu, pokiaľ tento subjekt nevznesie námietky proti uverejneniu vlastných písomných podaní, pričom v takom prípade sa na tom istom webovom sídle uvedie, že takáto námietka bola vznesená. Takýmto zverejňovaním sa zvýši zodpovednosť a vybuduje dôvera v Úniu a právo Únie.

- (5) V nadväznosti na reformu súdneho rámca Únie vyplývajúcu z nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2015/2422 je Všeobecný súd v súčasnosti schopný zvládnuť nárast pracovnej záťaže vyplývajúcej z tohto prenesenia právomoci rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania v niektorých osobitných oblastiach. Keďže však pracovná záťaž Všeobecného súdu úzko súvisí s vývojom činnosti Únie, treba sa ubezpečiť, že bude môcť naďalej v plnom rozsahu vykonávať svoje súdne preskúmanie vo vzťahu k inštitúciám, orgánom, úradom a agentúram Únie.
- (6) Z dôvodov právnej istoty je nevyhnutné, aby oblasti, v ktorých sa Všeobecnému súdu zveruje právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, boli jasne vymedzené a aby ich bolo možné dostatočne oddeliť od iných oblastí. Okrem toho je tiež dôležité, aby to boli také oblasti, v ktorých existuje rozsiahla judikatúra Súdneho dvora, ktorá môže Všeobecný súd usmerňovať pri výkone právomoci rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania.
- (7) Osobitné oblasti by sa okrem toho mali určiť s prihliadnutím na potrebu odbremeniť Súdny dvor od skúmania dostatočne vysokého počtu prípadov prejudiciálnych konaní, aby sa takýto krok skutočne odrazil na jeho pracovnej záťaži.
- (8) Osobitné oblasti, v ktorých sa Všeobecnému súdu zverí právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, treba určiť práve na základe uvedených kritérií. Vzhľadom na vyvíjajúcu sa povahu práva Únie by sa pri tomto určení mal využiť bežný spôsob odkazovania na tieto osobitné oblasti. S cieľom zabezpečiť, aby sa aj v budúcnosti mohli osobitné oblasti určovať s potrebnou právnou istotou, a to aj napriek vývoju práva Únie v týchto osobitných oblastiach, je dôležité zohľadniť záležitosti, na ktoré sa tieto osobitné oblasti zvyčajne vzťahujú v čase prijatia tohto nariadenia.
- (9) Spoločný systém dane z pridanej hodnoty, spotrebné dane, colný kódex a colné zatriedenie tovaru v kombinovanej nomenklatúre spĺňajú kritériá, aby sa mohli považovať za osobitné oblasti v zmysle článku 256 ods. 3 prvého pododseku ZFEÚ. Tieto oblasti zahŕňajú v čase prijatia tohto nariadenia záležitosti, akými sú stanovenie základu dane na určenie dane z pridanej hodnoty alebo podmienky oslobodenia od platenia tejto dane; výklad všeobecného systému spotrebných daní a rámca pre dane z alkoholu, alkoholických nápojov, tabaku, energetických produktov a elektriny; prvky, na základe ktorých sa uplatňuje dovozný alebo vývozný clo v kontexte obchodu s tovarom, ako je napríklad spoločný colný sadzobník, pôvod a colná hodnota tovaru; dovozný a vývozný postupy vrátane vzniku, určenia a zániku colného dlhu; osobitné colné režimy; systém oslobodenia od cla, ako aj výklad konkrétnych položiek colného sadzobníka a kritériá na zatriedenie určitého tovaru do kombinovanej nomenklatúry stanovené v prílohe I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 ⁽⁵⁾.
- (10) Náhrada a pomoc cestujúcim v prípade meškania alebo zrušenia dopravných služieb alebo v prípade odmietnutia nástupu do lietadla spĺňajú kritériá na to, aby sa považovali za osobitnú oblasť v zmysle článku 256 ods. 3 prvého pododseku ZFEÚ, a vzťahujú sa na záležitosti, ktoré sú v čase prijatia tohto nariadenia regulované nariadeniami Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ⁽⁶⁾, (EÚ) č. 1177/2010 ⁽⁷⁾, (EÚ) č. 181/2011 ⁽⁸⁾ a (EÚ) 2021/782 ⁽⁹⁾.

⁽⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43).

⁽⁵⁾ Nariadenie Rady (EHS) č. 2658/87 z 23. júla 1987 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku (Ú. v. ES L 256, 7.9.1987, s. 1).

⁽⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 z 11. februára 2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade zrušenia alebo veľkého meškania letov a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 295/91 (Ú. v. EÚ L 46, 17.2.2004, s. 1).

⁽⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1177/2010 z 24. novembra 2010 o právach cestujúcich v námornej a vnútrozemskej vodnej doprave, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2006/2004, (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010, s. 1).

⁽⁸⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 181/2011 zo 16. februára 2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave a o zmene a doplnení nariadenia (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 1).

⁽⁹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/782 z 29. apríla 2021 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (Ú. v. EÚ L 172, 17.5.2021, s. 1).

Tie isté kritériá sú splnené aj v súvislosti so systémom obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v čase prijatia tohto nariadenia, ktorý upravuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES⁽¹⁰⁾ a akty prijaté na jej základe.

- (11) Vzhľadom na hmotnoprávne kritérium uplatniteľné na rozdelenie právomoci rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania medzi Súdny dvorom a Všeobecným súdom je z dôvodu právnej istoty a rýchlosti konania dôležité, aby sa rozhodovanie o otázke, ktorý súd má právomoc prejsť návrh na začatie prejudiciálneho konania a rozhodnúť o ňom, nebolo ponechané na vnútroštátne súdne orgány. Každý návrh na začatie prejudiciálneho konania by sa preto mal podať na Súdny dvor, ktorý by v súlade s podrobnými pravidlami stanovenými v jeho rokovacom poriadku mal určiť, či návrh patrí výlučne do jednej alebo viacerých osobitných oblastí určených štatútom, a teda či sa postúpi Všeobecnému súdu.
- (12) Súdny dvor by mal aj naďalej rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, ktoré, aj keď sa týkajú osobitných oblastí, v ktorých sa právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania týmto nariadením zveruje Všeobecnému súdu, sa týkajú aj iných oblastí, keďže článok 256 ods. 3 prvý pododsek ZFEÚ nestanovuje žiadnu možnosť preniesť právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania na Všeobecný súd v iných než osobitných oblastiach.
- (13) Právo na to, aby vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, je základným právom zaručeným v článku 47 druhom odseku charty. Preto by sa v samotnom štatúte malo jasne uviesť, že Súdny dvor si ponechá právomoc, ak návrh na začatie prejudiciálneho konania vyvoláva nezávislé otázky výkladu primárneho práva, medzinárodného práva verejného, všeobecných právnych zásad Únie alebo charty so zreteľom na ich horizontálnu povahu aj vtedy, ak právny rámec vo veci samej patrí do jednej alebo viacerých osobitných oblastí, v ktorých sa právomoc rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania týmto nariadením zveruje Všeobecnému súdu.
- (14) Na základe predbežnej analýzy a po vypočutí podpredsedu Súdneho dvora a prvého generálneho advokáta by mal predseda Súdneho dvora informovať kanceláriu o tom, či má byť návrh na začatie prejudiciálneho konania postúpený Všeobecnému súdu alebo sa má predložiť na ďalšie posúdenie generálnemu zasadnutiu, na ktorom sa zúčastnia všetci sudcovia a generálni advokáti Súdneho dvora. V záujme riadneho a rýchleho výkonu spravodlivosti by sa mal postup posúdenia, či sa má návrh postúpiť Všeobecnému súdu, uskutočniť v časovom rámci, ktorý nepresahuje to, čo je nevyhnutne potrebné, pričom sa zohľadní povaha, dĺžka a zložitosť veci.
- (15) V záujme právnej istoty a väčšej transparentnosti súdnych konaní by mal Súdny dvor alebo Všeobecný súd vo svojom rozhodnutí o návrhu na začatie prejudiciálneho konania stručne odôvodniť, prečo má právomoc prejsť návrh na začatie prejudiciálneho konania a rozhodovať o ňom. Okrem toho by mal Súdny dvor zverejniť a pravidelne aktualizovať zoznam príkladov na ilustráciu uplatňovania článku 50b štatútu vloženého týmto pozmeňujúcim nariadením.
- (16) Všeobecný súd bude rozhodovať o otázkach právomoci alebo prípustnosti, ktoré sú výslovne alebo implicitne uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý mu bol postúpený.
- (17) V článku 54 druhom odseku štatútu sa stanovuje, že ak Všeobecný súd zistí, že nie je príslušný prejsť návrh a rozhodovať o žalobe, postúpi túto žalobu Súdnemu dvoru. Tá istá povinnosť by sa mala uplatniť v prípade, že Všeobecný súd pri preskúmaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý mu bol predložený, zistí, že návrh nespĺňa kritériá stanovené v článku 50b prvom odseku štatútu vloženom týmto pozmeňujúcim nariadením.
- (18) Okrem toho Všeobecný súd môže podľa článku 256 ods. 3 druhého pododseku ZFEÚ postúpiť Súdnemu dvoru vec, ktorá patrí do jeho právomoci, ale vyžaduje si zásadné rozhodnutie, ktoré by mohlo ovplyvniť jednotu alebo vnútorný súlad práva Únie.
- (19) Na to, aby sa vnútroštátnym súdom a oprávneným subjektom uvedeným v článku 23 štatútu mohli poskytnúť záruky identické so zárukami, ktoré poskytuje Súdny dvor, by mal Všeobecný súd prijať procesné pravidlá rovnocenné pravidlám, ktoré uplatňuje Súdny dvor pri rozhodovaní o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, najmä pokiaľ ide o vymenúvanie generálneho advokáta. Sudcovia Všeobecného súdu by si mali z vlastných radov zvoliť členov, ktorí budú vykonávať funkciu generálneho advokáta, na obdobie troch rokov, ktoré možno obnoviť. V období, počas ktorého títo členovia vykonávajú funkciu generálneho advokáta, by títo členovia nemali zasadať ako sudcovia vo veciach, na ktoré sa vzťahuje článok 267 ZFEÚ. Okrem toho by generálny advokát poverený vybavovaním návrhu na začatie prejudiciálneho konania mal v záujme zabezpečenia svojej nezávislosti patriť do inej komory, než ktorej bol tento návrh pridelený.

⁽¹⁰⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

- (20) Vzhľadom na osobitosti prejudiciálnych konaní v porovnaní so žalobami, ktoré patria do právomoci Všeobecného súdu, je potrebné pridelovať návrhy na začatie prejudiciálneho konania komorám Všeobecného súdu určeným na tento účel.
- (21) Okrem toho s cieľom zachovať najmä koherentnosť rozhodnutí o návrhoch na začatie prejudiciálnych konaní vydaných Všeobecným súdom a v záujme riadneho výkonu spravodlivosti by mala byť ustanovená stredne veľká komora Všeobecného súdu s počtom sudcov väčším ako v komore zloženej z piatich sudcov a menším ako vo veľkej komore. Vzhľadom na zvýšenú zodpovednosť Všeobecného súdu, ktorá vzniká v dôsledku tohto nariadenia, by členský štát alebo inštitúcia Únie, ktoré sú stranou konania, mali mať možnosť požiadať o pridelenie veci takejto stredne veľkej komore, keď sa na Všeobecnom súde koná o návrhu podľa článku 267 ZFEÚ.
- (22) Podľa štatistík Súdneho dvora sa proti rozhodnutiam Všeobecného súdu podáva veľa odvolaní. Na zachovanie efektívnosti odvolacích konaní a v snahe umožniť Súdnemu dvoru sústrediť sa na odvolania, ktoré vyvolávajú závažné právne otázky, by sa mal rozšíriť mechanizmus predchádzajúceho prijatia odvolania, pričom by sa malo zabezpečiť, aby boli splnené požiadavky účinnej súdnej ochrany.
- (23) Mechanizmus predchádzajúceho prijatia odvolania by sa mal rozšíriť na odvolania, ktorých predmetom je rozhodnutie Všeobecného súdu o rozhodnutí nezávislého odvolacieho orgánu pôsobiaceho v orgáne, úrade alebo agentúre Únie, ktorý k 1. máju 2019 takýto nezávislý odvolací orgán mal, ale zatiaľ sa neuvádza v článku 58a štatútu. Takéto odvolania sa totiž týkajú vecí, v ktorých sa už uplatnilo dvojstupňové preskúmanie, najskôr nezávislým odvolacím orgánom a následne Všeobecným súdom, takže právo na účinnú súdnu ochranu je plne zaručené.
- (24) Mechanizmus predchádzajúceho prijatia odvolania by sa mal rozšíriť aj na spory týkajúce sa plnenia zmlúv s arbitrážnou doložkou v zmysle článku 272 ZFEÚ, ktoré najčastejšie vyžadujú len to, aby Všeobecný súd na meritum sporu uplatnil vnútroštátne právo, na ktoré odkazuje arbitrážna doložka. Ak sa od Všeobecného súdu vyžaduje, aby na meritum sporu uplatnil právo Únie, odvolania podané proti rozhodnutiam Všeobecného súdu vyneseným v súvislosti s takýmito spormi by sa mali prijať, ak vyvolávajú dôležité otázky, pokiaľ ide o jednotu, vnútorný súlad alebo vývoj práva Únie.
- (25) Článok 23 štatútu oprávňuje Európsky parlament, Radu a Európsku centrálnu banku predkladať Súdnemu dvoru vyjadrenia alebo písomné pripomienky, ak prijali akt, ktorého platnosť alebo výklad sú sporné. Súdny dvor však už v rámci svojej súdnej praxe umožnil Európskemu parlamentu a Európskej centrálnej banke zúčastniť sa na konaniach o iných návrhoch na začatie prejudiciálneho konania, ak mali osobitný záujem v otázkach, ktoré nastolil vnútroštátny súd.
- (26) Článok 23 štatútu by sa preto mal zmeniť tak, aby stanovil, že všetky rozhodnutia vnútroštátneho súdneho orgánu o podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania na Súdny dvor, sa majú oznámiť Európskemu parlamentu, Rade a Európskej centrálnej banke, aby mohli posúdiť, či majú takýto osobitný záujem, a rozhodnúť, či si želajú uplatniť právo predložiť vyjadrenia alebo písomné pripomienky. Touto zmenou by nemalo byť dotknuté právo iných inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr predložiť vyjadrenia alebo písomné pripomienky, ak prijali akt, ktorého platnosť alebo výklad sú sporné.
- (27) Toto nariadenie predstavuje významnú zmenu usporiadania súdneho systému Únie, a preto by sa jeho vykonávanie malo pozorne sledovať. Na tento účel by mal Súdny dvor v primeranej lehote predložiť Európskemu parlamentu, Rade a Komisii správu o prenesení právomoci rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania v osobitných oblastiach na Všeobecný súd a o rozšírení mechanizmu predchádzajúceho prijatia odvolania. Súdny dvor by mal najmä poskytnúť informácie, ktoré umožnia posúdiť, do akej miery boli dosiahnuté stanovené ciele, a to s ohľadom na rýchlosť konania, ako aj efektívnosť skúmania najzložitejších alebo najcitlivejších odvolaní a návrhov na začatie prejudiciálneho konania.
- (28) Európsky parlament a Súdny dvor nadviazali konštruktívny dialóg o fungovaní súdneho systému Únie, ktorý sa v kontexte súčasnej reformy ukázal ako mimoriadne prospešný. Uvedený dialóg, ku ktorému môžu byť podľa potreby prizvaní odborníci, by sa mal viesť štruktúrovaným spôsobom každoročne s náležitým zreteľom na úlohu a právomoci každej inštitúcie a malo by sa na ňom diskutovať o vykonávaní reformy štatútu zavedenej týmto nariadením a uvažovať o ďalších zlepšeniach.

- (29) Na informované rozhodovanie a zvýšenie kvality tvorby práva je nevyhnutná konzultácia s verejnosťou a zainteresovanými stranami. Pred prijatím žiadosti alebo návrhu na zmenu ustanovení Protokolu č. 3 o štatúte podľa článku 281 ZFEÚ by Súdny dvor alebo Komisia mali viesť otvorené a transparentné verejné konzultácie, pričom zabezpečia, aby spôsoby a lehoty týchto verejných konzultácií umožňovali čo najširšiu účasť. Výsledky verejných konzultácií a konzultácií so zainteresovanými stranami by sa mali bezodkladne oznámiť Komisii alebo Súdnemu dvoru, ako aj Európskemu parlamentu a Rade a zverejniť.
- (30) Protokol č. 3 o štatúte Súdného dvora Európskej únie by sa preto mal zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Protokol č. 3 o štatúte Súdného dvora Európskej únie (ďalej len „štatút“) sa mení takto:

1. Článok 23 sa mení takto:

a) prvý a druhý odsek sa nahrádzajú takto:

„V prípadoch, na ktoré sa vzťahuje článok 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, rozhodnutie, ktorým súdny orgán členského štátu preruší svoje konanie a podá návrh na začatie prejudiciálneho konania, oznámi Súdnemu dvoru príslušný súdny orgán. Toto rozhodnutie potom oznámi tajomník Súdného dvora účastníkom konania, členským štátom, Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Európskej centrálnej banke, ako aj inštitúcii, orgánu, úradu alebo agentúre Únie, ktoré prijali akt, ktorého platnosť alebo výklad sú sporné.

Účastníci konania, členské štáty, Komisia a – ak sa domnievajú, že majú osobitný záujem v otázkach uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania – aj Európsky parlament, Rada a Európska centrálna banka sú oprávnení do dvoch mesiacov od tohto oznámenia predložiť Súdnemu dvoru vyjadrenia alebo písomné pripomienky. Ak je to vhodné, inštitúcia, orgán, úrad alebo agentúra, ktoré prijali akt, ktorého platnosť alebo výklad sú sporné, sú tiež oprávnené predložiť vyjadrenia alebo písomné pripomienky.“;

b) dopĺňa sa tento odsek:

„Vyjadrenia alebo písomné pripomienky predložené subjektom oprávneným podľa tohto článku sa zverejnia na webovom sídle Súdného dvora Európskej únie v primeranej lehote po ukončení prípadu, pokiaľ uvedený subjekt nevznesie námietky proti zverejneniu vlastných písomných podaní.“

2. Vkladá sa tento článok:

„Článok 49a

Pri vybavovaní návrhov na začatie prejudiciálneho konania doručených v súlade s článkom 50b poskytuje Všeobecnému súdu pomoc jeden alebo viacero generálnych advokátov.

Sudcovia Všeobecného súdu si v súlade s Rokovacím poriadkom Všeobecného súdu zvolia z vlastných radov členov, ktorí majú vykonávať funkciu generálneho advokáta. Títo členovia v období, počas ktorého vykonávajú funkciu generálneho advokáta, nemôžu zasadať ako sudcovia v súvislosti s návrhmi na začatie prejudiciálneho konania.

Pre každý návrh na začatie prejudiciálneho konania sa generálny advokát vyberie spomedzi sudcov zvolených na výkon tejto funkcie, ktorí patria do inej komory, než ktorej bol predmetný návrh pridelený.

Sudcovia zvolení na výkon funkcií uvedených v druhom odseku sa volia na obdobie troch rokov. Opätovne zvolení môžu byť iba raz.“

3. Článok 50 sa mení takto:

a) druhý a tretí pododsek sa nahrádzajú takto:

„Všeobecný súd môže tiež zasadať vo veľkej komore, v stredne veľkej komore s počtom sudcov väčším ako v komore zloženej z piatich sudcov a menším ako vo veľkej komore alebo ako samosudca.

Rokovací poriadok upravuje zloženie komôr, ako aj okolnosti a podmienky, za ktorých Všeobecný súd zasadá v týchto rôznych rozhodovacích zloženiach.“;

b) dopĺňa sa tento odsek:

„Všeobecný súd, pokiaľ rozhoduje podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, zasadá v stredne veľkej komore, ak o to požiada členský štát alebo orgán Únie vystupujúci ako strana konania.“

4. Vkladá sa tento článok:

„Článok 50b

Všeobecný súd má právomoc prejednávať a rozhodovať o návrhoch na začatie prejudiciálneho konania podaných podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktoré patria výlučne do jednej alebo viacerých týchto osobitných oblastí:

- a) spoločný systém dane z pridanej hodnoty;
- b) spotrebné dane;
- c) Colný kódex;
- d) nomenklatúrne zatriedenie tovaru podľa kombinovanej nomenklatúry;
- e) náhrada a pomoc cestujúcim v prípade odmietnutia nástupu do lietadla alebo meškania alebo zrušenia dopravných služieb;
- f) systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov.

Bez ohľadu na prvý odsek si Súdny dvor ponecháva právomoc prejednávať návrhy na začatie prejudiciálneho konania, ktoré vyvolávajú nezávislé otázky týkajúce sa výkladu primárneho práva, medzinárodného práva verejného, všeobecných zásad práva Únie alebo Charty základných práv Európskej únie, a rozhodovať o nich.

Každý návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa podáva na Súdny dvor. Súdny dvor postúpi tento návrh Všeobecnému súdu po tom, ako čo najskôr a podľa postupu stanoveného vo svojom rokovacom poriadku overí, že tento návrh spadá výlučne do jednej alebo viacerých oblastí uvedených v prvom odseku tohto článku.

Návrhy na začatie prejudiciálneho konania, ktoré Všeobecný súd prejednáva a o ktorých rozhoduje podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, sa pridelujú komorám určeným na tento účel v súlade s podrobnými pravidlami stanovenými v jeho rokovacom poriadku.“

5. V článku 54 sa druhý odsek nahrádza takto:

„Ak Všeobecný súd zistí, že nie je príslušný prejednávať a rozhodovať o žalobe alebo o návrhu na začatie prejudiciálneho konania, a pre ktoré je príslušný Súdny dvor, postúpi túto žalobu alebo návrh Súdnemu dvoru. Obdobne, ak Súdny dvor zistí, že žaloba alebo návrh na začatie prejudiciálneho konania spadajú do príslušnosti Všeobecného súdu, postúpi túto žalobu alebo návrh Všeobecnému súdu, ktorý sa nemôže v tejto veci vyhlásiť za nepríslušný.“

6. Článok 58a sa nahrádza takto:

„Článok 58a

Predchádzajúcemu prijatiu Súdnym dvorom podlieha odvolanie podané proti rozhodnutiu Všeobecného súdu o rozhodnutí nezávislého odvolacieho orgánu niektorého z týchto orgánov, úradov a agentúr Únie:

- a) Úrad Európskej únie pre duševné vlastníctvo;
- b) Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín;
- c) Európska chemická agentúra;
- d) Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva;
- e) Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky;
- f) Jednotná rada pre riešenie krízových situácií;
- g) Európsky orgán pre bankovníctvo;
- h) Európsky orgán pre cenné papiere a trhy;
- i) Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov;
- j) Železničná agentúra Európskej únie.

Postup uvedený v prvom odseku sa uplatní aj na odvolania proti:

- a) rozhodnutiam Všeobecného súdu o rozhodnutí nezávislého odvolacieho orgánu zriadeného po 1. máji 2019 v rámci ktoréhokoľvek iného orgánu, úradu alebo agentúry Únie, ktorý musí vo veci konať pred tým, ako sa môže podať žaloba na Všeobecný súd;
- b) rozhodnutiam Všeobecného súdu týkajúcim sa plnenia zmluvy obsahujúcej arbitrážnu doložku v zmysle článku 272 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Odvolanie sa prijme – sčasti alebo úplne – podľa postupu stanoveného v rokovacom poriadku, ak vyvoláva dôležitú otázku, pokiaľ ide o jednotu, vnútorný súlad alebo vývoj práva Únie.

Rozhodnutie o tom, či sa má odvolanie prijať, musí byť odôvodnené a uverejní sa.“

7. Do hlavy V štatútu sa vkladá tento článok:

„Článok 62d

Pred predložením žiadosti alebo návrhu na zmenu tohto štatútu Súdny dvor alebo prípadne Komisia uskutoční rozsiahle konzultácie.“

Článok 2

1. Návrhy na začatie prejudiciálneho konania podané podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, o ktorých prebieha na Súdnom dvore konanie k prvému dňu mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia, prejednáva Súdny dvor.

2. Mechanizmus predchádzajúceho prijatia odvolania sa nevzťahuje na odvolania proti rozhodnutiu Všeobecného súdu o rozhodnutí odvolacieho orgánu niektorého z orgánov, úradov alebo agentúr Únie uvedených v článku 58a prvom odseku písm. e) až j) štatútu, ani na odvolania proti rozhodnutiam uvedeným v článku 58a druhom odseku písm. b) štatútu, ktoré Súdny dvor prejednáva ku dňu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

Článok 3

1. Do 2. septembra 2025 Súdny dvor zverejní a pravidelne aktualizuje zoznam príkladov uplatňovania článku 50b štatútu.

2. Do 2. septembra 2028 Súdny dvor predloží Európskemu parlamentu, Rade a Komisii správu o vykonávaní reformy štatútu prijatej týmto nariadením.

V tejto správe Súdny dvor uvedie aspoň:

- a) počet návrhov na začatie prejudiciálneho konania doručených podľa článku 267 ZFEÚ;
- b) počet návrhov na začatie prejudiciálneho konania v každej z osobitných oblastí uvedených v článku 50b prvom odseku štatútu;
- c) počet návrhov na začatie prejudiciálneho konania preskúmaných Všeobecným súdom a osobitné oblasti uvedené v článku 50b prvom odseku štatútu, ktorých sa týkali, a prípadne počet vecí postúpených Všeobecným súdom Súdnemu dvoru, ako aj počet rozhodnutí Všeobecného súdu, ktoré boli predmetom postupu preskúmania podľa článku 62 štatútu;
- d) počet a povahu návrhov na začatie prejudiciálneho konania, ktoré neboli predložené Všeobecnému súdu napriek tomu, že právny rámec sporu vo veci samej patrilo do jednej alebo viacerých osobitných oblastí uvedených v článku 50b prvom odseku štatútu;
- e) priemerný čas potrebný na prejednanie návrhov na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 50b štatútu tak na Súdnom dvore, ako aj na Všeobecnom súde, na overenie podľa postupu stanoveného v článku 50b treťom odseku štatútu a na preskúmanie návrhu podľa postupu stanoveného v článku 62 štatútu;
- f) počet a povahu vecí, ktoré boli predmetom mechanizmu predchádzajúceho prijatia odvolania;
- g) informácie umožňujúce posúdiť rozsah, v akom boli dosiahnuté ciele stanovené v tomto nariadení, a to s ohľadom na rýchlosť prejednania vecí, ako aj efektívnosť preskúmania najzložitejších alebo najcitlivejších odvolaní a návrhov na začatie prejudiciálneho konania, najmä intenzívnejšou komunikáciou s vnútroštátnymi súdnymi orgánmi podľa článku 101 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora;

h) informácie o uplatňovaní článku 23 piateho odseku štatútu, najmä o zverejnených písomných podaniach a vznesených námietkach.

K správe sa v prípade potreby pripojí žiadosť o legislatívny akt na zmenu štatútu, najmä s cieľom upraviť zoznam osobitných oblastí stanovených v článku 50b prvom odseku štatútu.

Článok 4

Toto nariadenie nadobúda účinnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 11. apríla 2024

Za Európsky parlament

predsedníčka

R. METSOLA

Za Radu

predsedníčka

V. DE BUE